

DOCENTEN HANDLEIDING V.

- IN DE HANDLEIDING
- MAGAZINE
- ONLINE LESSEN
- XTRA
- POSTER

DE SLAG OM DE SCHELDE

De film De Slag om de Schelde vertelt het verhaal over een 'vergeten' slag; weinig Nederlanders dit verhaal. Aan het einde van de Tweede Wereldoorlog vochten in Zeeland en West-Brabant tienduizenden Duitsers en geallieerden tegen elkaar. Inzet: controle over de Westerschelde, de toegangsweg tot de haven van Antwerpen. Bij deze slag zijn in enkele weken tijd meer dan tienduizend slachtoffers gevallen, onder wie circa 2.300 burgers.

In de film zien we hoe de levens van drie jonge mensen elkaar kruisen: NSB'er Marinus, de Engelse piloot William en Teuntje, die betrokken raakt bij het verzet. Met een budget van ruim 14 miljoen euro is De Slag om de Schelde de op een na duurste Nederlandse film ooit. De film is tot stand gekomen op initiatief van het Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg, het vfonds. Dit fonds heeft de film ook mede gefinancierd.

Het vfonds is ook de belangrijkste financier van dit educatieve materiaal. Daarnaast heeft het ministerie van Defensie een financiële bijdrage geleverd. De film vormt het sluitstuk van de herdenkingen rondom 75 jaar bevrijding.

EDUCATIEF PROGRAMMA

Young Crowds, specialist in educatieve, thematische content, heeft een educatief programma ontwikkeld bij de film De Slag om de Schelde. Het materiaal bestaat uit een magazine, poster, digitale lesomgeving en een extra les.

Doelstellingen educatief programma

1. Kennis over deze 'vergeten slag' vergroten bij jongeren.
2. Stimuleren van het debat over vrijheid, toen en nu.
3. Aandacht voor het coming of age-thema van de film, de groei van jeugd naar volwassenheid.

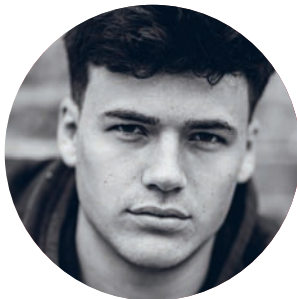

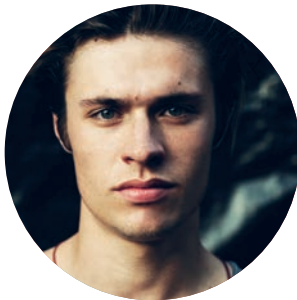
**Susan Radder
(Teuntje),
Amsterdam
20 maart
1999**

**Jamie Flatters
(William),
Londen
7 juli
2000**

**Gijs Blom
(Marius),
Amsterdam
2 januari
1997**

Susan Radder, Jamie Flatters en Gijs Blom spelen de drie hoofdrollen in De Slag om de Schelde.

Waarom V.?

V. is de titel van zowel het magazine als de digitale leeromgeving, het is de kapstok waaraan we het educatieve programma ophangen. De V staat voor het vredesteken en in het programma (zowel magazine als digitaal) komt de V ook weer terug in de drie subthema's: Vechten, Vrede en Vrijheid. De website van V. is dan ook Vechtenvredevrijheid.nl.

Voor wie is V. gemaakt?

De Slag om de Schelde is een 16+ film, maar het educatieve programma richt zich op een bredere doelgroep. V. is ontwikkeld voor de bovenbouw van vmbo (klas 3 en 4), havo (klas 4 en 5), vwo (klas 4,5 en 6) en mbo.

Het magazine en de poster vormen de 'etalage'. Hiermee richten we ons op alle leerlingen, zonder onderscheid te maken naar niveau. We hebben het magazine voor leerlingen op elk niveau zo toegankelijk mogelijk gemaakt, maar het kan geen kwaad om bepaalde begrippen die lastig kunnen zijn, extra toe te lichten of van extra context te voorzien. In het digitale onderdeel wordt dat onderscheid wel gemaakt; er zijn opdrachten voor vmbo, havo/mbo en vwo. De leerlingen kunnen deze opdrachten uitvoeren zonder dat zij de film gezien hebben. Alle fragmenten uit de film die worden gebruikt, zijn geschikt voor leerlingen jonger dan zestien jaar oud.

Voor de leerlingen die de film wél hebben gezien, is er een speciale les beschikbaar: De Slag om de Schelde Xtra. Deze les is te vinden onder het kopje 'docenten' op de website Vechtenvredevrijheid.nl.

Hoe gebruik je V.?

Het educatieve materiaal kan bij verschillende vakken worden ingezet, zoals geschiedenis, maatschappijleer, Nederlands en burgerschap.

Het is raadzaam daarbij de volgende volgorde aan te houden:

1. Maak de leerlingen via het magazine vertrouwd met de thematiek. Laat ze een of meerdere opdrachten uit het magazine maken.
2. Vervolgens kunnen de leerlingen aan de slag met de online opdrachten. Er zijn drie opdrachten per onderwijstype beschikbaar.
3. Daarna kunnen de leerlingen op de poster aangeven welke woorden en begrippen hen het meeste zijn bijgebleven.
4. Voor leerlingen die de film gezien hebben, is er De Slag om de Schelde Xtra.

MAGAZINE

Het magazine V. komt het beste tot z'n recht wanneer de leerlingen in eerste instantie zelf kunnen bepalen hoe ze zich de inhoud eigen maken, zoals ze ook bij een publiekstijdschrift zouden doen. Dat betekent: ontspannen bladeren, foto's kijken en artikelen lezen die ze interessant vinden. De inhoud is een mix van serieuze en meer luchtige onderwerpen. Het magazine bevat verschillende interviews, onder andere met acteurs uit de film. Zij hebben over van alles en nog wat een mening, die je soms misschien als 'kort door de bocht' zou kunnen opvatten. Het magazine is dan ook niet bedoeld om alle invalshoeken grondig te belichten, maar om de belangrijkste thema's op een toegankelijke manier aan te stippen. De leerlingen lezen en leren onder meer over de slag om de Schelde, maar ook over de vrijheid van meningsuiting en over hoe het is om als vluchteling in Nederland te belanden.

Daarna kun je wat systematischer met de leerlingen aan de slag gaan om het leerproces goed op gang te brengen. Soms vind je een button met 'Wat zou jij doen?' bij een artikel, een aanleiding om met de leerlingen in gesprek te gaan over het betreffende onderwerp. Goed om hierbij aan te tekenen dat het in feite lastig, zo niet onmogelijk is om in te schatten wat je zou doen in bijvoorbeeld een oorlogssituatie. Het is niet de bedoeling om daar een letterlijk antwoord op te vinden, het is wel de bedoeling om erover na te denken, het gesprek erover te voeren en je eigen morele regels te verkennen.

In het magazine staat daarnaast een aantal opdrachten. Als docent kun je de opdrachten eruit pikken die je interessant vindt om de leerlingen te laten doen:

Pag. 8-9

Pag. 10-11

Pag. 12-13

Pag. 22-23

Pag. 26-27

- **Pagina 22:** twee opdrachten die raken aan de vrijheid van meningsuiting en andere grondrechten. Bij opdracht 1 is het de uitdaging om je emotionele betrokkenheid bij een voetbalclub niet de overhand te laten krijgen en koel naar de feiten te blijven kijken. Lukt dat? Waarom wel/niet? Opdracht 2 gaat over gevoelige materie: de regels die in verschillende godsdiensten gelden. Door hiervan een relatief onschuldig voorbeeld te bespreken – namelijk wel of geen hoofddeksel dragen – tasten de leerlingen zowel de vrijheid van godsdienst als de vrijheid van meningsuiting af. Ook leren ze dat er meerdere manieren bestaan om uiting te geven aan eenzelfde opvatting.
- **Pagina 23:** Bedenk een vijfde vrijheid. Op deze pagina behandelen we de vier vrijheden van Franklin D. Roosevelt. Aan de leerlingen de opdracht een vijfde fundamentele vrijheid te bedenken.
- **Pagina 27:** foto-opdracht. Aan de leerlingen de opdracht zichzelf te fotograferen op een plek waar ze zich het meest vrij voelen. Ze kunnen de foto printen en op deze pagina inplakken. Laat een aantal leerlingen hun foto in de klas presenteren; waarom hebben ze deze plek gekozen?

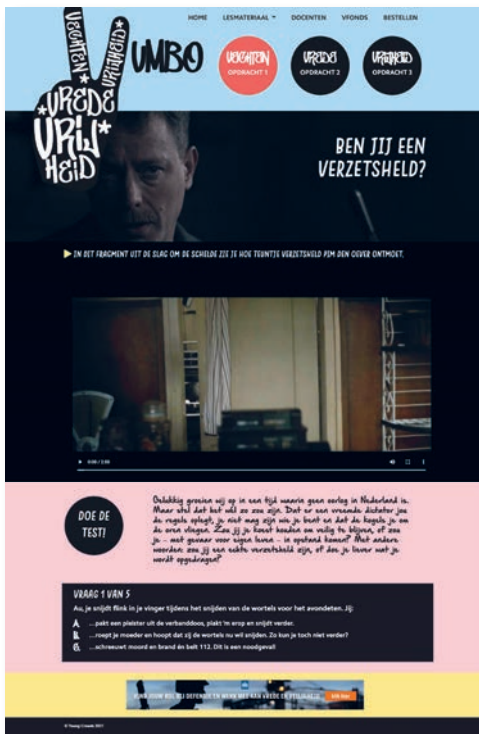
Tot slot zijn er op verschillende plekken links tussen het magazine en de website te vinden. Via een QR-code kunnen de leerlingen direct naar de website gaan (de website is geschikt voor alle devices, dus smartphone, tablet en pc/laptop).

- **Pagina 6-7:** interview met Mark van Eeuwen, die in de film de rol van verzetsstrijder speelt. Dit artikel is gelinkt aan de online test 'Ben jij een verzetsheld?'

- **Pagina 10-11:** interview met Lamloush (16), die vijf jaar geleden uit Syrië vluchtte. Dit artikel is gelinkt aan opdracht 2 voor havo/mbo en vwo. We verbinden de oorlog van toen met de oorlog die Lamloush heeft meegemaakt.

ONLINE LESMATERIAAL

Online kunnen de leerlingen aan de slag met specifieke opdrachten. Dit zijn opdrachten per niveau, die hieronder worden toegelicht.

OPDRACHT 1 voor vmbo, havo/mbo en vwo: **VECHTEN**

De leerlingen maken de test 'Ben jij een verzetsheld?'. Ze vullen een aantal meerkeuzevragen in over dagelijkse (school)situaties. De vragen verschillen per niveau. Vervolgens rolt er op basis van hun score een profiel uit:

<Meestal antwoord A> Strijder in hart en nieren

Jij bent een échte verzetsstrijder. Jij laat niemand jou vertellen wat je moet doen. Als je ook maar een klein beetje onrecht ruikt, kom je meteen in actie. Zelfs als je hierbij zelf gevaar loopt. Eén voor allen, allen voor één!

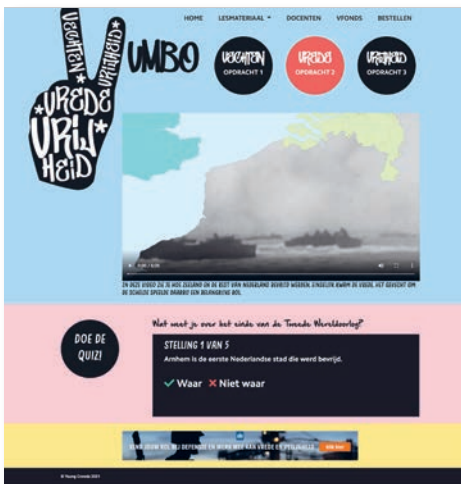
<Meestal antwoord B> Behulpzaam als het moet

Mensen in nood? Daar kun jij niet tegen. Jij helpt altijd wanneer het nodig is, maar je houdt je meestal wel keurig aan de regels. Want je eigen leven op het spel zetten voor een ander: dat gaat je net wat te ver.

<Meestal antwoord C> Gehoorzaam en dienstbaar

Jij houdt van orde en je doet wat je wordt gezegd. Je bent best bereid om een ander in nood te helpen, maar niet als er ook maar een kleine kans bestaat dat je hierdoor zelf in de problemen komt. Als iedereen zijn eigen boontjes dopt, komt alles vanzelf weer goed.

Het is belangrijk om de leerlingen (achteraf) duidelijk te maken dat dit een test met een knipoog is. Vanzelfsprekend kun je op basis van een paar situaties niet bepalen hoe je je zou gedragen in een oorlog. Wat de test wél beoogt, is het gesprek te voeren over morele dilemma's. Dat kunnen kleine dilemma's zijn (zoals ze in de testvragen naar voren komen), maar ook grote dilemma's (zoals in een oorlogssituatie). Herkennen de leerlingen zichzelf in het profiel dat uit de test rolt? Waarom wel/niet? Je kunt ook het interview met acteur Mark van Eeuwen erbij pakken (pag. 6-7 van het magazine). In De Slag om de Schelde speelt hij de rol van een verzetsstrijder. Van Eeuwen vermoedt dat hij in een oorlogssituatie zelf ook in het verzet zou gaan. Zijn opa zat tijdens de Tweede Wereldoorlog in het verzet en daarom denkt hij dat het bij hem in de genen zit. Maar kun je dat wel zo makkelijk stellen? Hoe denken de leerlingen daarover?

OPDRACHT 2 voor vmbo: **VREDE**

Zorg dat de leerlingen eerst de historische video bekijken over het einde van de Tweede Wereldoorlog en De Slag om de Schelde. Vervolgens kunnen ze een korte kennisquiz maken over het einde van de oorlog. Je kunt eventueel een spelelement aan de quiz toevoegen door de leerlingen af te laten vallen wanneer ze een antwoord fout hebben.

OPDRACHT 3 voor vmbo en havo/mbo: **VRIJHEID**

We introduceren de drie hoofdfiguren uit de film: Marinus, William en Teuntje. Ook hier werpen we een moreel dilemma op, namelijk over de schrijfster Annie M.G. Schmidt, op wie het karakter van Teuntje licht geïnspireerd is. Vervolgens vragen we de leerlingen om in 150 woorden te beschrijven wat zij zouden doen als ze Annie geweest zouden zijn.

Toen werd onze vrijheid beknot en ook vandaag wordt onze vrijheid soms op de proef gesteld. Om de link met vandaag te leggen, zou je nog een extra hedendaagse dimensie aan deze opdracht kunnen toevoegen. Omdat het om gevoelige materie gaat, namelijk de moord op de Franse docent Samuel Paty en de vrijheid van meningsuiting, hebben we deze extra opdracht niet op de website gezet, maar willen we hem op deze plek als extra optie meegeven (zie ook pag. 20-21 van het magazine):

In Frankrijk werd Samuel Paty, een leraar op een middelbare school, in 2020 op straat vermoord, omdat hij in de klas een spotprent van de profeet Mohammed had laten zien. In de islam is het verboden de profeet af te beelden en veel gelovigen zien zo'n cartoon als een grote belediging. Aan de andere kant valt zo'n tekening in Nederland onder de vrijheid van meningsuiting.

VRAAG Stel, je bent docent maatschappijleer op een middelbare school en je wilt aandacht besteden aan de moord op Samuel Paty. Beschrijf in maximaal 150 woorden hoe jouw les eruit zal zien.

Je kunt de klas ook opdelen in groepjes, waarbij ieder groepje de opdracht krijgt een lesopzet te bedenken.

Opdracht 2 voor havo/mbo en vwo: **VREDE**

We beginnen deze opdracht met een verwijzing naar het interview met de 16-jarige Lamloush op pagina 10 en 11 van het magazine. Lamloush is met haar familie uit Syrië gevlucht en we willen duidelijk maken dat het voor sommigen ook vandaag de dag niet vanzelfsprekend is om in vrede te leven.

Daarna kunnen de leerlingen de historische video bekijken over De Slag om de Schelde. Belangrijk om te benoemen is dat de slag weliswaar belangrijk was, maar voor een groot deel van Nederland nog niet het einde van de Tweede Wereldoorlog betekende. De hongerwinter zou namelijk nog volgen. Vervolgens beantwoorden de leerlingen een aantal vragen over vrede en veiligheid aan het einde van de Tweede Wereldoorlog en de periode erna. Het is de bedoeling om over iedere stelling kort door te praten in de klas. Je kunt ook een online stemtool als Kahoot gebruiken om te kijken welk percentage van de klas voor welke antwoorden kiest.

WVO

OPDRACHT 1

OPDRACHT 2

OPDRACHT 3

IN DE FILM DE SLAG OM DE SCHELDE ZIJN WE HOE WEER ZINDE
MENSEN ZICH GEDRAGEN IN DE OORLOG

WILLIAM

TEUNTJE

MARINUS

Regisseur Rutger Bregman jr. zegt over de film: 'De aanpak was anders, je had die mensen, hoewel ze iedereen goed dachten, ze zijn tegen mekaar aan. Er zijn geen helden te bewonderen, er zijn alleen maar mensen die hun best doen.'

WAT ZOU JIJ DOEN?

OPDRACHT

Het boek De meeste mensen deugen van Rutger Bregman is niet alleen bestseller, er zijn al bijna een half miljoen exemplaren van verkocht. Het is ook het meest gelezen boek in de Nederlandse top 100 van bestverkopende boeken. Het boek gaat over de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog, maar ook over de geschiedenis van de mensheid.

In dit fragment uit De Slag om de Schelde zie je hoe de Engelen pilot William komen vast te stellen in de problemen komt. Het verhaal gaat over een groep die in de nacht van Willem op een vliegtuig zit dat naar de kusttoeren vliegt.

OPDRACHT 3 voor vwo: **VRIJHEID**

Hoe kunnen we de vrijheid van mensen vandaag de dag waarborgen en welke rol speelt je mensbeeld hierbij? We zoomen in op de bestseller *De meeste mensen deugen* van Rutger Bregman. De leerlingen wordt gevraagd of zij het eens zijn met de stelling van Bregman. Welk deel van de klas is het ermee eens en welk oneens? Vervolgens kun je kort doorpraten over de motivatie van de leerlingen.

Daarna kunnen de leerlingen het videofragment met Bregman bekijken en wordt gevraagd een situatie te beschrijven waarin iemand anders iets goeds voor hen heeft gedaan.

Je kunt ook een extra opdracht doen die raakt aan onze hedendaagse vrijheid. Omdat het om gevoelige materie gaat, namelijk de moord op de Franse docent Samuel Paty en de vrijheid van meningsuiting, hebben we deze extra opdracht niet op de website gezet, maar willen we hem op deze plek als extra optie meegeven (zie ook pag. 20-21 van het magazine):

In Frankrijk werd Samuel Paty, een leraar op een middelbare school, in 2020 op straat vermoord, omdat hij in de klas een spotprent van de profeet Mohammed had laten zien. In de islam is het verboden de profeet af te beelden en veel gelovigen zien zo'n cartoon als een grote belediging. Aan de andere kant valt zo'n tekening in Nederland onder de vrijheid van meningsuiting.

VRAAG Stel, je bent docent maatschappijleer op een middelbare school en je wilt aandacht besteden aan de moord op Samuel Paty. Beschrijf in maximaal 150 woorden hoe jouw les eruit zal zien.

Je kunt de klas ook opdelen in groepjes, waarbij ieder groepje de opdracht krijgt een lesopzet te bedenken.

In De Slag om de Schelde zien we hoe drie jonge personages zich door de Tweede Wereldoorlog worstelen. Ze maken alle drie heel andere keuzes, die grote gevolgen hebben. Deze extra les is bedoeld voor alle leerlingen die de film hebben gezien. Succes met de opdrachten!

DE SLAG OM DE SCHELDE XTRA

Teuntje raakt betrokken bij het verzet. **Marinus vecht voor de Duitse Wehrmacht.** **De Brit William strijdt voor de luchtmacht van de geallieerden.**

Heb jij alles uit de film begrepen? Doe de quiz en kijk hoe ver je komt!

FILM-QUIZ!

1 **Antwoord**
In een militair ziekenhuis ontmoet Marinus een Duitse officier. Die vertelt hem over Chelmmo, dat hij 'het kwaad' noemt. Wat is Chelmmo, denk jij?
A. De frontlinie in Polen, waar hevige veldgevechten tussen de geallieerden en de Duitsers.
B. Een vernietigingskamp in Polen, waar Joodse mensen werden omgebracht.
C. Een concentratiekamp in Polen, waar Joodse mensen voor de Duitsers moesten werken.

2
Wat zegt deze officier over meevecten met de nazis?
A. Joden zijn minder waard dan wij. Daarom moeten we ze oppakken en vernietigen.
B. 'Ik werd gedwongen om mee te vechten met de Duitsers.'
C. 'Als de leugen groot genoeg is en je zegt het vaak genoeg, ga je er vanzelf in geloven!'

3
Waarom regelt de officier een administratief baantje voor Marinus?
A. Hij probeert hem te helpen, zodat Marinus niet hoeft mee te vechten in die vreselijke oorlog.
B. Hij ziet Marinus als een ongeschikte soldaat.
C. Hij hoopt dat Marinus in ruil voor zijn hulp ook iets voor hem wil doen.

WAT DENK JIJ?

4 **Waarom weet Teuntje niet dat haar broer en vriendin bij het verzet zitten?**

.....
.....
.....

HET VERZET
Tijdens de oorlog wordt de Duitse bezetter op allerlei manieren geëerbiedigd door het verzet. Deze groep pleegt aanslagen, vermoordt nazis en achterhaalt belangrijke informatie. Ook helpt het verzet Joden en politieke vijanden van de Duitsers om onder te duiken. En het verspreidt illegale kranten met strafbepalingen tegenover de oorlog, zoals de krant Het Parool. Bij het verzet zaten mannen, vrouwen en jongeren.

5 **Marinus krijgt uiteindelijk last van zijn geweten. Waaruit blijkt dat?**

.....
.....
.....

DE NSB
De Nationaal-Socialistische Beweging was van 1931 tot 1945 een Nederlandse politieke partij. Er was veel armoede en werkloosheid. De NSB wilde dat aanpakken als een sterke partij, met één leider. De partij was tegen de democratie en tijdens de oorlog werkte de NSB samen met de Duitsers. Veel NSB-aanhangers vielden zich bedwepeld en tekortgedaan, door grote bedrijven, de politiek, Joden, een crisis enzovoorts.

6 **GROTE GEVOLGEN**
De personages uit de film staan voor gevaarlijke keuzes. En hebben ze eenmaal gekozen, dan kunnen ze niet zomaar terug! Welke gevolgen heeft dat?
1: Teuntje sluit zich aan bij het verzet. Daardoor:
2: Marinus vecht voor de Duitsers. Daardoor:
3: William vecht mee met de geallieerden. Daardoor:

7 **STEL JE VOOR**
Maak groepjes van drie en wijs in elk groepje een Teuntje, Marinus en William aan. Vertel aan de rest wie je bent en in welke situatie je zit. Leg uit voor welke partij je hebt gekozen en welke gevolgen dat had.
> In wie kun jij je het beste vinden en waarom?

8 **WAT DENK JIJ?**
Hoe lukt het de geallieerden om Walcheren te bevrijden in deze film?

.....
.....
.....

9 **XTRA OPDRACHT:**
Schrijf een korte recensie over de film. Hoeveel sterren (maximaal 5) geef je en waarom?

.....
.....
.....

De Slag om de Schelde is een van de duurste Nederlandse films ooit, met een budget van 14,5 miljoen euro.

De verhalen van de personages in de film zijn verzonnen, al hadden ze zomaar echt gebeurd kunnen zijn!

DE SLAG OM DE SCHELDE XTRA

De Slag om de Schelde Xtra is een les die bedoeld is voor leerlingen die de film hebben gezien. De vragen haken direct in op de gebeurtenissen in de film.

Vraag 1

Het juiste antwoord is **B**.

Vraag 2

Het juiste antwoord is **C**.

Vraag 3

Het juiste antwoord is **A**.

Vraag 4

Een mogelijk antwoord zou kunnen zijn: dat is te gevaarlijk.

Verzetsstrijders deden hun werk in het diepste geheim. Hoe meer mensen ervan wisten, hoe groter de kans op verraad.

Een ander mogelijk antwoord: misschien vertrouwen ze Teuntje ook niet helemaal, want haar vader is arts en vanwege de eed die hij heeft afgelegd, moet hij iedereen helpen – ook Duitsers. Dat kan riskant zijn voor Teuntje. Een ander risico is dat Teuntje zelf voor de pro-Duitse burgemeester werkt.

Vraag 5

Mogelijke antwoorden:

- Hij zoekt stiekem contact met Teuntje en vertelt haar dat vijf verzetsleden in gevaar zijn.
- Hij heeft het moeilijk met het neerschieten van Dirk, de broer van Teuntje.
- Hij redt Teuntje aan het einde van de film.

Vraag 6

Mogelijk antwoord: ze staan tegenover elkaar als vijanden, maar plotseling beseffen ze dat ze eigenlijk helemaal niet veel van elkaar verschillen. Ze zijn twee jongemannen op weg naar volwassenheid, twee jongemannen tot wie plotseling de waanzin van oorlog doordringt. En waarom zou je elkaar dan vermoorden?

Vraag 7

Antwoord: de geallieerden krijgen foto's van tanks en bunkers en een kaart van de Sloedam (de enige toegangsweg naar Walcheren), waarop ze kunnen zien waar de bezetter zit. Een simpeler geformuleerd antwoord zou kunnen zijn: ze veroveren de Sloedam.

De Slag om de Schelde is een van de duurste Nederlandse films ooit, met een budget van 14,5 miljoen euro.

De verhalen van de personages in de film zijn verzonnen, al hadden ze zomaar echt gebeurd kunnen zijn.

Vraag 8

Mogelijke antwoorden:

- Teuntje kan niet meer terug, ze moet steeds gevaarlijkere dingen doen. Anders is al het werk van haar broer voor niets geweest.
- Ook Marinus wordt steeds verder meegesleurd in de oorlog. Hij doet vreselijke dingen namens de Duitsers. Hierna zal hij waarschijnlijk nooit meer met zichzelf kunnen leven.
- William wil de jonge held uithangen en hij heeft wel zin in een avontuur, maar dat valt vies tegen. Hij maakt vreselijke dingen mee.

Vraag 9

Achtergrondinformatie:

- Marinus vecht mee met de Duitsers, omdat hij het oneerlijk vindt dat zijn vader moet werken voor een hongerloon. Hij wil dat er iets verandert in de samenleving, maar eigenlijk wist hij niet écht waar hij voor tekende toen hij zich aansloot bij de Duitsers. Hij heeft zich laten beïnvloeden door propaganda en nepnieuws.
- Teuntje sluit zich die strijders in eerste instantie aan bij het verzet, omdat ze hoopte dat die haar broer kunnen redden. Daarna kan ze niet meer weggijken van het onrecht waar de Duitsers voor zorgen.
- William was een Engelse avonturier, die wat spanning zocht in het leger. Tegen de wil van zijn vader gaat hij als piloot mee naar Nederland.

Vraag 10

Vraag aan enkele leerlingen om hun recensie voor te lezen en ga daarna in discussie met de klas.

POSTER

De poster is bedoeld om op een visuele manier de inhoud van het educatieve materiaal nog eens met de leerlingen na te lopen. Wat is voor hen de kern van het materiaal? Wijs een aantal leerlingen aan en vraag hen om met een stift het woord op te schrijven waar ze als eerste aan denken. Er mogen geen twee dezelfde woorden op de poster staan. Op die manier ontstaat een soort 'woordwolk' van de woorden en begrippen die op de leerlingen de meeste indruk hebben gemaakt. Vervolgens kun je nog even doorpraten over het resultaat.

Vrijheid is niet
vanzelfsprekend...

